

Utredningen om offentliga företag - upphandling, kontroll, insyn (Fi 2009:08) **Pressmeddelande**

2011-04-28

Kontakt:
Klara Cederlund,
kansliråd
Finansdepartementet

08-405 21 82

Utredning föreslår permanent undantag från lagen om offentlig upphandling

Det temporära undantaget i lagen om offentlig upphandling för myndigheter som köper varor eller tjänster från egna bolag bör bli permanent. Det föreslår Utredningen om offentliga företag – upphandling, kontroll, insyn i det betänkande som den i dag har överlämnat till finansmarknadsminister Peter Norman.

Enligt praxis från EU-domstolen behöver statliga och kommunala myndigheter inte göra upphandlingar när de köper varor eller tjänster från exempelvis aktiebolag som de helt eller delvis äger. I ett avgörande år 2008 ansåg Regeringsrätten att denna praxis inte var tillämplig i Sverige. Den 15 juli 2010 infördes därför temporära bestämmelser i lagen om offentlig upphandling (LOU). Dessa innebär att ett undantag baserat på EU-domstolens praxis gäller till den 1 januari 2013. En utredning tillsattes hösten 2009 för att utreda behovet av permanenta regler.

Utredningen menar att det finns ett sådant behov. Utan regler om undantag skulle förutsättningarna försämrats för offentlig sektor inom ett flertal verksamhetsområden. Det är vanligt att offentliga företag bedriver handel med sina ägare. Särskilt i kommunal sektor har verksamhet organiserats i bolagsform.

I likhet med den temporära regleringen innebär utredningens förslag att undantaget gäller om vissa villkor om kontroll och verksamhet är uppfyllda i enlighet med praxis från EU-domstolen. Men utredningen föreslår att undantaget även ska tillämpas i några andra fall än vad de temporära reglerna anger. Bland annat anser utredningen att reglerna ska gälla för alla slags upphandlande myndigheter. De temporära reglerna gäller inte för vissa upphandlande myndigheter.

Utredningen föreslår vidare att bestämmelserna om kommunala företag i kommunallagen ska kompletteras. Större krav bör ställas på fullmäktige och styrelse i kommuner och landsting som har sådana företag. Bland annat föreslår utredningen att fullmäktige ska se till att vissa frågor regleras i bolagsordningen för kommunala aktiebolag. Vidare föreslår

utredningen att styrelsen varje år ska ta ställning till om verksamheten i kommunens eller landstingets bolag har varit förenlig med bolagens ändamål och de kommunala befogenheterna. Syftet med ändringarna är bland annat att se till att de kommunala företagen följer de kommunalrättsliga principerna. Dessa principer avgränsar bland annat inom vilket geografiskt område och på vilket sätt kommuner och landsting får bedriva verksamhet.

Utredningen föreslår också att kommuner och landsting ska kunna delegera beslutanderätt i upphandlingar när de anlitar så kallade inköpscentraler som ombud. Det kan minska det administrativa arbetet när upphandlingar samordnas med andra kommuner eller landsting.